

[Indenrigsministeren.]

ves bestemmelser om straf og disciplinarmidler. Hovedsigtet med lovforslagene er — på baggrund af den i folketingsåret 1972-73 gennemførte revision af den militære straffe- og retsplejelovgivning — at søge tilvejebragt en ønskelig harmonisering af reglerne om straf og disciplinarmidler for samtlige grupper af værnepligtige. For civilforsvarets værnepligtige betyder dette især en udvidelse af området for anvendelse af disciplinarmidler i forhold til egentlig straf, for de civile værnepligtige især, at de særlige disciplinarstraffe, vagtarrest, husarrest og ekstraarbejde, erstattes af disciplinarmidler. Disciplinarmidler kan ikke indbringes for domstolene, men for særlige disciplinar- og ankenævn.

Lovforslaget om ændring af civilværnepligtsloven indeholder endvidere en forenkling af reglerne om tiltalerejsning.

De gældende bestemmelser indeholder regler om en lovbestemt minimumsstraf svarende til den resterende pligtige tjenestetid for den, der anden gang nægter at udføre henholdsvis civilt arbejde og civilforsvarstjeneste. Disse bestemmelser, der i praksis har fundet anvendelse over for medlemmer af sekten Jehovas Vidner, foreslås ophævet.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslagene til det høje tings velvillige behandling.

Handelsministeren (Erling Jensen):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om oprettelse af en fond til midlertidig finansieringsbistand til konjunkturramte erhvervsvirksomheder.*

Lovforslaget tager sigte på at realisere det forslag til folketingsbeslutning, som socialdemokratiet fremsatte den 24. januar her i tinget. Dette initiativ er fremkaldt af den alvorlige konjunktursituation, vi for tiden befinder os i, og som allerede har ført til en lang række virksomhedslukninger. Det er regeringens opfattelse, at en hel del virksomheder, som har betydning for produktion og beskæftigelse, og som på længere sigt vil være konkurrencedygtige, men som trues af lukning på grund af et midlertidigt afsætningsvigt, vil kunne klare sig igennem den nuværende situation, hvis der tilføres dem likvid kapital, eller hvis der kan sikres dem ny egenkapital til styrkelse af deres kreditværdighed.

Jeg vil gerne understrege, at forslaget

ikke er udtryk for nogen mistillid til, at vore banker og sparekasser som hidtil vil være indstillet på inden for mulighedernes grænse at sørge for kapitaltilførslen til vore virksomheder. Situationen er imidlertid ikke normal. Når virksomhederne på grund af afsætningsvanskeligheder for deres hidtidige produktion — hvilket bl.a. skyldes den varigt nedsatte byggerytme, men også den almindelige internationale konjunkturafmatning — tvinges ud i en accelereret omstillingsproces for at tilpasse sig de ændrede vilkår, og når dette sker samtidigt for et så stort antal virksomheder, så udsættes pengeinstitutterne uundgåeligt for ekstraordinære lånebehov og for større tabsrisici end normalt.

I den vanskelige overgangstid, vi endnu må igennem, før der er udsigt til, at en konjunkturomsving afgørende vil ændre denne situation, har regeringen ikke ment blot at kunne indtage en afventende rolle som tilskuer til det ressourcspild og de menneskelige tragedier, som ofte følger i virksomhedslukningers kølvand. Vi har ønsket at gøre, hvad der med rimelighed er muligt for at medvirke til, at dansk erhvervsliv ikke skal udsættes for en væsentlig og varig svækkelse i denne — forhåbentlig kortvarige — periode, ved at en række af vore vellede og levedygtige virksomheder, som vi gerne skulle kunne bygge videre på i fremtiden, bukker under, fordi der i denne ekstraordinære situation ikke er skabt den fornødne ekstraordinære mulighed for kapitaltilførsel, som kunne have hjulpet dem igennem de øjeblikkelige vanskeligheder.

Vi har arbejdet videre med de tanker, der lå bag forslaget af 24. januar, og har fundet frem til, at den mest hensigtsmæssige form vil være oprettelsen af en selvejende fond, der midlertidigt kan yde finansieringsbistand under forskellige former og inden for visse nærmere fastsatte grænser.

Der er ved udformningen navnlig lagt vægt på, at fondens midler kun kan anvendes til fordel for virksomheder, der efter en virkelig sagkyndig vurdering må anses for at kunne sikres fortsat beståen gennem fondens bistand, og kun hvor mulighederne for yderligere kapitaltilførsel fra de private pengeinstitutter er udtømt. Der er således ikke åbnet muligheder for, at fonden kan overtage nogen del af bankers og sparekassers normale opgaver, eller at dens midler blot bruges til

[Handelsministeren.]

at frigøre andre kreditorers tilgodehavender.

Jeg har forelagt bankernes og sparekassernes organisationer og Nationalbankens direktion tanken om, at de direkte indskyder en del af fondens grundkapital og medvirker ved administrationen af loven. Fra pengeinstitutternes side har man ikke stillet sig afvisende over for en sådan medvirken efter nærmere forhandling, såfremt lovforslaget vinder folketingets tilslutning.

Jeg er vidende om, at der i nogle af de organisationer, vi har rådspurgt, er en betydelig ængstelse for, at denne lovgivning kunne føre til konkurrenceforvridninger og medvirke til fejlfordeling af vore ressourcer ved for en tid at holde liv i noget, der alligevel ikke er levedygtigt. Over for disse betænkeligheder vil jeg gerne fremhæve, at der både i lovforslaget og i bemærkningerne til dette netop er lagt meget stor vægt på at sikre, at fondens vedtægter og praksis udformes således, at loven vil blive administreret med den største agtpågivenhed over for enhver risiko af denne art.

Jeg vil gerne understrege, at det er helt ekstraordinære omstændigheder, der har nødvendiggjort denne lidt usædvanlige foranstaltning, som under normale forhold ikke ville være bragt i forslag, og som kun tænkes opretholdt i en kort overgangstid, indtil konjunkturf forholdene normaliseres.

Som fremhævet i bemærkningerne til lovforslaget er dette et led i en række af erhvervsfremmende foranstaltninger, hvoraf nogle allerede er forelagt folketinget enten i forbindelse med forslaget til finanslov eller i særlige lovforslag, som bl. a. omhandler lån til håndværk og mindre industri og statsgarantier for driftslån til håndværks- og mindre industrivirksomheder. Sidstnævnte forslag forelægges samtidig hermed. Tankerne bag det har allerede tidligere været genstand for en foreløbig drøftelse i forbindelse med et radikalt forslag til folketingsbeslutning, og i mine bemærkninger under første behandling af dette forslag havde jeg allerede lejlighed til at fremhæve den nære sammenhæng mellem en sådan garantiordning for de mindre virksomheder og regeringens tanker om en bistandsfond for de større virksomheder, hvor hver enkelt sag har væsentlig betydning for produktion og beskæftigelse.

Jeg tror, dette lovkompleks vil kunne medvirke til, at vort erhvervsliv kan stå bedre rustet til at møde de aktuelle udfordringer og til at udnytte enhver mulighed for ny fremgang.

Idet jeg i øvrigt skal tillade mig at henvise til en række nærmere enkeltheder, som fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg med disse ord anbefale forslaget til folketingets velvillige behandling.

Endvidere har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om statsgaranti for driftslån til håndværks- og mindre industrivirksomheder.*

Da vi her i tinget for et par uger siden drøftede det radikale forslag til folketingsbeslutning om statslig garantistillelse for driftslån til håndværks- og mindre industrivirksomheder, gav jeg udtryk for, at dette forslag til folketingsbeslutning både med hensyn til sigte, princip og virkemidler meget vel kunne indpasses i det sæt af erhvervspolitiske foranstaltninger, som regeringen agtede at foreslå her i tinget. Jeg gav samtidig tilsagn om at inddrage forslaget i regeringens overvejelser om disse erhvervspolitiske foranstaltninger. Lovforslaget, der nu lægges frem, skal ses som et af resultaterne af disse overvejelser.

Forslaget retter sig mod håndværks- og mindre industrivirksomheder, som gennemfører en omfattende omstilling til nye produktioner eller nye markeder. Forslaget adskiller sig derfor i henseende til den kreds af virksomheder, det er rettet mod, fra et andet forslag, som samtidig hermed fremsættes, nemlig forslaget om oprettelse af en fond til midlertidig finansieringsbistand til konjunkturramte erhvervs virksomheder, som beskæftiger sig med finansieringen af de noget større virksomheder. Regeringen ønsker med nærværende forslag at vedkende sig sit ansvar for en aktiv medvirken til, at de udviklingsmuligheder og det vækstpotentiel, som findes i et betydeligt antal virksomheder i håndværket og den mindre industri, ikke sættes over styr på grund af midlertidige finansieringsvanskeligheder i en ekstraordinær situation.

Naturligvis er heller ikke den del af dansk erhvervsliv, som udgøres af håndværket og den mindre industri, én stor homogen gruppe af virksomheder. Der er betydelig forskel